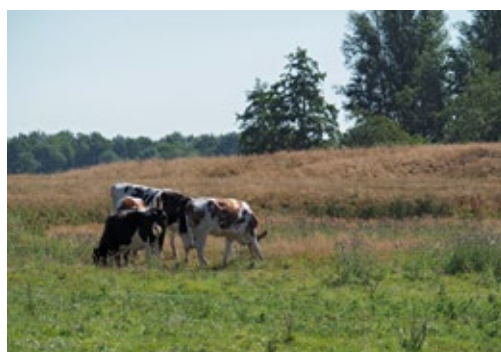

Drinkwaterwinning en beheer

Het Drentse waterbedrijf WMD wint drinkwater uit het gebied Breevenen nabij de uitblazingskom. Dit wingebied is in 2002 ingericht en in gebruik genomen. Onder het win- gebied ligt een circa 250 m diepe erosiegeul, ontstaan in de Elster ijstijd en uitgesleten door heel veel smeltwater. De diepe geul is later opgevuld met grof en dik zand. Hieruit wordt grondwater gewonnen.

Het Drentse waterbedrijf WMD en Stichting Het Drentse Landschap (HDL) zorgen samen voor het beheer van het gebied. Dat gebeurt onder andere door begrazing met runderen, het maaien van graslanden en afvoeren van maaisel. Hierdoor wordt de biodiversiteit in het gebied versterkt.

Duunsche
Landen

Een uniek gebied

'Duunsche Landen' ligt in De Hondsrug UNESCO Global Geopark. Langs de vele fiets- en wandelroutes vind je 85 hotspots, zoals hunebedden, grafheuvels, middeleeuwse esdorpen en authentieke boerderijen. Ze vertellen de geschiedenis van dit schitterende gebied, dat dankzij de bijzondere geologische, archeologische en cultuurhistorische waarde door UNESCO is erkend als Global Geopark.

provincie Drenthe
(0592) 36 55 55
bodem@drenthe.nl
www.drenthe.nl/
aardkundigewaarden

gemeente
Aa en Hunze
gemeente@aaenhunze.nl
www.aaenhunze.nl

Het Drentse Landschap

Recreatieschap Drenthe

ivn natuur
educatie

Tekst: werkgroep AM
Duunsche Landen
Beeldmateriaal en
vormgeving: GIS en grafische
diensten, provincie Drenthe
Foto's: Saxifraga-Mark
Zekhuis, Gerrie Koopman en
Hans Dekker
Basisontwerp: Buro Kloege
Oktober 2019

Uitblazingskom Duunsche Landen

Geologische tijdschaal:

Hoofdtijdperk	Periode	Tijdvak	Tijd	Aantal jaar geleden
Kenozoïcum	Kwartair	Holoceen	Subatlantisch	2.700
			Atlantisch	5.000
			Boreaal	8.000
			Preboreaal	9.000
			Preboreaal	10.000
			Laat Pleistocene	115.000
			Midden Pleistocene	130.000
			Vroege Pleistocene	370.000
			Elsterien	410.000
			Cromerien	475.000
Tertiair	Pleistoceen	Holoceen	Bavelien	1,1 miljoen
			Menapien	1,2
			Waalien	1,5
			Elburien	1,8
			Tafelen	2,45
			Pratigien	2,6
			Elburien	3,5
			Brussumien	5,3
			Serravallien	11
			Serravallien	12,6
Tertiair	Pleistoceen	Holoceen	Aquitaniën	23,8
			Tongariën	37
			Tongariën	37
			Tongariën	37
			Tongariën	37
			Tongariën	37
			Tongariën	37
			Tongariën	37
			Tongariën	37
			Tongariën	37

Het aardkundige monument 'De Uitblazingskom Duunsche Landen' is de grootste uitblazingskom van Drenthe, met een doorsnede van ruim één kilometer! Een bijzonder landschapselement dat ligt in het Hunzedal in De Hondsrug UNESCO Global Geopark. Op 17 oktober 2019, een officieel aardkundig monument.

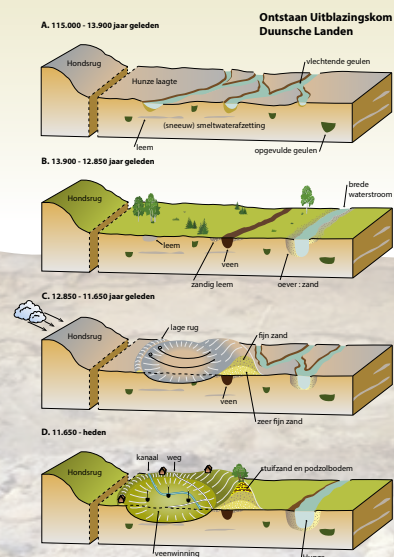
Ontstaan van de uitblazingskom

Het gebied 'Duunsche Landen' ligt ten oosten van het dorp Annen, in het Hunzedal.

A en B: In de eindfase van het Weichselien, de laatste ijstijd, wisselden koude/droge perioden en relatief warme/vochtige elkaar af. In vlechtende geulen wordt zand en leem afgezet (A) en in de warmere periode, het Allerød ontwikkelt zich hier veen (B).

C: In de laatste koude periode van het Weichselien, de Jonge Dryas, blaast de wind een kom uit, die uiteindelijk uitgroeit tot de grootste uitblazingskom van Drenthe. Als je goed kijkt, kun je de omliggende rug herkennen. Vanwege de overheersende westenwind is de rug aan de oostzijde wel vier meter hoog.

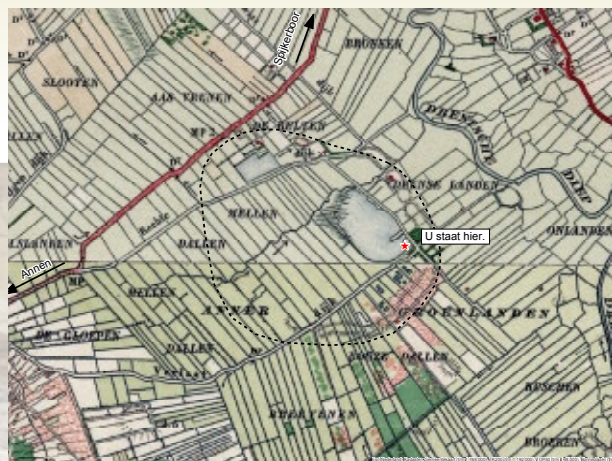
D: Na de ijstijden, in het Holocene, wordt het warmer en vochtiger en ontstaat in de uitblazingskom veen. Dat veen is deels weer afgegraven door bewoners in de 20e eeuw.

Ontstaan van de Uitblazingskom Duunsche Landen

Bewoningsgeschiedenis

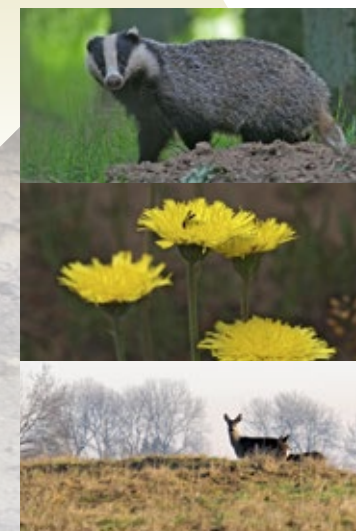
In het begin van de 19e eeuw bouwen bewoners een boerderijtje op het hoogste deel van de rug. Daar komen in de 20e eeuw nog een aantal bij, waardoor de rug nu goed te herkennen is. Bewoners graven het veen uit de uitblazingskom af om er turf van te maken. Hierdoor ontstaat een ondiep meertje in het zuidelijke deel van de kom. Door afgraving is nu al het veen weg en wordt het redelijk vlakke gebied gebruikt als weiland. Als je bij het paneel over de uitblazingskom 'Duunsche Landen' staat kun je als je goed kijkt de laagte zien. De wal (rug) erom heen is herkenbaar aan de huizen die erop staan.

de Uitblazingskom 'Duunsche Landen' 1915

Boeiend landschap, bijzondere natuur

Het heuvelachtige landschap van 'Duunsche Landen' vormt een groot contrast met de vlakke omgeving van het Hunzedal. De grillig gevormde oude eiken, het afwisselende loofbos en de grazige weiden zorgen voor een prachtig decor. Samen met de herstelde natuur met natte laagtes langs de naastgelegen Hunze zorgt het voor een boeiend natuurlijk landschap. Dassen scharen en de graslanden af op zoek naar regenwormen, bevers bouwen hun burcht in de beek en reeën leven hier in hun eigen paradijs. Er zijn veel vogels te zien, zoals de grasmus en wintertaling. In de trektijd komt de visarend langs, terwijl ook de buizerd en bruine kiekendief vaker te zien zijn. De zandrug is begroeid met planten kenmerkend voor arme zandgrond zoals grasklokje en muizenoor. Er groeit zelfs wilde tijm en zandhoornbloem en let ook op de oude meidoornheggen, in Drenthe een zeldzaamheid!

'Duunsche Landen 'bruist' van het leven